Nr: 76.
Niedziela.
D. 28. Marca.
Rok 1824.

KURJER WARSZAWSKI

WSPOMNIENIA

Wprowadzenie Kanoników Regularnych do Polski 990.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

JO. Xże Adam *Wirtemberg*, i JW. Jenerał *Wiljaminów* przybyli do *Warszawy*.

Niżej podpisani maią zaszczyt Szanown: Publiczności donieść, że w roku bieżącym tu *w Warszawie* założony przez nich zostanie *Instytut*, w którym wyrabiane będą rozmaite *Wody Mineralne* do picia używane, iakoto: zródła *Karlsbadzkie*, woda *Marjenbadzka*, *Pirmontska*, *Egerska*, i.t.p. wsposobie zupełnie innym, iakiego dotąd używano, zgoła że wody te w niczem nieustępuią wodom zródłowym naturalnym. Uwielbienia godny wynalazca sposobu tego Doktór Medycyny S t r u v e w *Dreznie*, tak z głębokich wiadomości w Chemji i Fizyce, iakoteż z niezmordowanej gorliwości ku naukom powszechnie znany, który podpisanym nietylko cały swój sposób działania wyiawił, lecz nadto wszelkie do tego należące Apparata dostarczył, cieszy się dotąd z ciągle doświadczanych pomyślnych skutków tegoż wynalazku, albowiem nietylko wciągu lata zeszłego w *Dreznie* przeszło 700 osób tychże wód znajpomyślniejszym skutkiem używało i przedwóma laty w *Lipsku*, a w roku zeszłym w *Berlinie* Instytut taki przez niego założony został, ale nawet w roku bieżącym takoż w *Londynie*, wskutek poczynionego wezwania ze strony Rządu tamecznego, podobny Instytut założony będzie. Gdy więc w miastach od właściwych zródeł tak mało odległych, rzecz ta skutkiem pomyślnym iest uwieńczoną i liczba osób zdrowie wten sposób ratuiących co rocznie się powiększa, iawny iest przeto dowód że wody te są skutecznemi, a wszelkie wątpliwości i przesądy zniknąć tam muszą, gdzie sama prawda i rzeczywiste doświadczenie widzieć się daią. Wpoczątkach wprawdzie przedsiewzięcie to z wielu przeszkodami walczyć musiało i Lekarze nawet wahali się chwycić tego sposobu leczenia, lecz iak niektórzy bez przesądni Mężowie, do dokładnego wód tych roztrząsnienia przystąpili, istotnie się przekonali że pomiędzy temi naśladowanemi a naturalnemi, tak z względu chemicznego ich składu, iako też z względu lekarskich skutków żadna nie zachodzi różnica, iako to: sławni Lekarze *Hufeland*, *Krejsig*, *Hedenius* i inni pacjentom swoim wody te używać doradzali i pomyślnych z nich skutków doświadczyli, na ten czas wszelkie już znikneły przesądy, a okoliczność ta że wody naśladowane zawsze iednostajnie będąc przysposobione, a tem samem iednostajny sprawuiąc skutek, skłoniła bacznych Lekarzy do nadania nawet pierszeństwa wodom sztucznym tym spobem robionym nad naturalnemi których części składane zmianom częstym podlegaią, a tem samem pewnego i iednostajnego skutku niedozwalaią. Druga ieszcze dla chorego korzyść iest ta, że wody mineralne naturalne według geograficznego ich położenia, rozdzielone są po rozmaitych i bardzo odległych od siebie miejscach, tu zaś w obrębie iednego ogrodu wszelkie tego rodzaiu wody używane być mogą, a Lekarz skoroby dostrzegł że ieden rodzaj wód nie okaże się być chorobie właściwie dogodnym, z łatwością będzie mógł pacjentowi innego rodzaiu wodę za ordynować. Jak więc w nadziei będąc że przedsiewzięcie to iako iedynie do przyniesienia ulgi cierpiącej Ludzkości dążące, również i unas na względy takie zasłużyć potrafi, iakich podobne Instytuta za granicą doznaią, oraz zachęceni przez wielu światłych Lekarzy tutejszych, przedsiewzięcie to tak mozolne i kosztowne, podpisani do skutku doprowadzić postanowili. Zdatny ze wszech miar w tym względzie ogród zaopatrzony we wszelkie wygody nadać potrafi Prześ: Publiczności wczasie używania rzeczonych wód, porankiem nader przyiemny pobyt tak w dni pogodne iako też i dżdżyste. Ogród ten który iest przy ulicy Długiej za Pałacem Wgo *Dikierta* pod N. 556, nie tylko ma dogodność tę, że prawie iest wśrodku miasta położony, ale nadto dotykaiąc się ogrodu *Krasińskich* zwanego, przewiewa wnim najczystsze powietrze, pozbawione od wszelkiego dymu i kurzawy. Mimo to osoby używaiące wód mineralnych oprócz ogrodu tego, ieszcze korzystać będą mogły z przechadzki po ogrodzie *Krasińskich*, gdyż podpisani pozwolenie uzyskali wystawienia ozdobnej furty kommunikacyjnej, przez którą wchodzić się będzie do tegoż Instytutu. Lubo unas w *Warszawie* z powodu daleko większej odległości od miejsc z których niektóre materjały do preperacji potrzebne sprowadzane być muszą, koszta znacznie się powiększaią, iednakowoż cena rzeczonych wód będzie taż sama iaka iest w *Berlinie* postanowioną. Tu ieszcze wspomnieć musiemy iż wody mineralne w Instytucie wyrabiane, nie zbutelek iak dotychczasowym sposobem wydawane były gościom, lecz przez urządzenie stosowne iesteśmy w stanie Wody te tak iak u zródeł

naturalnych wydawać. O dalszych szczegółach, oraz o otwarciu Instytutu później Prześ: Publicz: nieomieszkamy donieść.— *Henryk Spiess*, *Samuel Elsner*, *Jan Żelazowski*, *Ferdynand Ulbricht* i *Jgnacy Lesiński*. —

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Od Granic Tureckich.

Senat Grecki w *Hydrze* miał dać zaspakaiaiącą odpowiedź Konsulom Europejskim w *Smirnie*, w której oświadczył, że szanuiąc Państwa Chrześcjańskie, poważać będzie *Golf Smirny*. Konsul Francuzki który w tym względzie czynił układy z Senatem Greckim, dostał od niego w podarunku Szpadę złotą z wyrytym napisem *Bóg i wiara*, wartość tejSzpady iest szacowaną 10,000 piastrów.— Pokój między *Turkami* a *Persami* na d, 6 Stycznia miał być przez *Szacha* podpisany. Jak tylko Lord *Byron* przyiął tytuł członka Rady zachodniej Grecji, natychmiast przywdział ubior tego narodu, i niebawiąc długo w *Misolongji*, razem z innemi Wodzami Greckiemi i powierzonym mu korpusem (w którym 500 Ludzi własnym kosztem utrzymuie) udał się pod Twierdzę *Lepanto*, która teraz ściśle iest oblężona przez wojsko Greckie, kilku znakomitych Oficerów Europejskich niedawno przybyłych z *Anglji* są uczestnikami tej wyprawy. — w *Stambule* uwięziono do 50 osób, między niemi iest wielu *Janczarów*, na których padło podejrzenie że byli przyczyną podpalenia Arsenału.—

z Włoch.

Na począktu Marca wszystkie góry pod *Rzymem* okryte były śniegiem, co iest bardzo szczególnem zdarzeniem w tym kraiu. —Okręt który przypłynał z *Malty* do *Liworno* donosi, że spotkał okręty *Angielskie* które płynęły ku *Algierowi*, niemniej miał wydać rozkaz Admirał dowowodzący flottą *Angielską* na morzu srodziemnem, aby wszystkie woienne okręty *Angielskie* znajduiące się na tem morzu zebrały się pod *Algierem*.—Mówią że *Dej* niechce przyiąć żadnych układów, tylko przysposabia się do boiu, wzywał on rząd *Tunis* i *Trypolis* o pomoc, iednak odebrał niepewną odpowiedź. —w *Genui* odebrano smutną wiadomość że *Algierczycy* iuż 10 okrętów *Hiszpańskich* zabrali. w Ogólności z tamtych stron teraz mogą być interesniące nowiny.— Rzymska Akademja *Archeologji* obrała swym członkiem honorowym Xcia *Andrzeia Rasumowskiego* Tajnego Radcę Ross:

z Paryża.

D. 14 t. m. Król Francuzki po Mszy S: dał posłuchanie wszystkim Posłom zagranicznym, Ministrom, Marszałkom i Urzędnikom wyższym Wojskowym i Cywilnym. D. 13 t. m. odprawiło się żałobne nabożeństwo za zmarłą Xiężniczkę *Konde*, w Kaplicy Klasztoru *Temple*, któr go była Xienią. w Przytomności Xżnej *Orleanu*, Xcia *Burbon* i wielu innych znakomitych osób, wchórze zakonnym stały zwłoki Xiężniczki które po odbytem nabożeństwie, złożono w tamecznym grobie. Przy pogrzebie Xcia *Kambaceresa* znajdowali się, Xże *Talejrand*, Xże *Bassano*, wielu Marszałków i inni znakomici Jenerałowie Francji; za Trumną postępowało 920 ubogich z pochodniami, 150 powozów rozmaitych osób i około 600 ludzi wojska. Zmarły Xże zostawił wielki maiątek który zapisał Synom swego Brata, iako uniwersalnym Sukcessorom, prócz tego zapisał znaczne summy Krewnym, Kościołowi w *Montpeljer* i innym osobom. — w *Paryżu* pietnastoletnia Dziewczyna chciała pozbawić życia starą niewiastę przez zostawienie węgli tleiących w izbie, gdy ta niewiasta spała w nocy, Kot będący w tejże izbie czuiąc zaduch z węgli, zaczął okropnie miauczyć, co przebudziło niewiastę, ale iuż tak zaduchem była osłabiona że ledwo zdołała wezwać ratunku. Dziewczyna będzie surowo karaną, a Kota iako swego wybawcę owa niewiasta uważa. —

z Niemiec.

Niedawno w okolicach niższego *Renu*, uwięziono Pastora Wyz: Ewangelickiego i pod konwoiem zawieziono go do *Munich*, zaco? dotąd niewiadomo. — w *Bazylei* podczas publicznych zabaw Karnawałowych iedna z Masek skoczyła z temecznego mostu i natychmiast zniknęła w wodzie, mimo usilnego starania, niemożna ią było znaleść.— Wynaleziono w *Roterdamie* papier który się robi z mchu wodnego, papier ten iest nader skuteczny od zgnilizny drzewa w wodzie będącego, przeto go najwięcej używać można do budowy okrętów i robot hydraulicznych. — Pan *Arnold* powszechnie ulubiony Fortepjanista, przybył wraz z Żoną z *Petersburga* do *Berlina*. (był długo w Warszawie.) — w Powiecie *Nejmark* (w Prussach) wprzeciągu zeszłego miesiąca, wydarzyło się 21 pożarów. — Wyrobnik nazwiskiem *Burns* żyiący w *Glaskowie* z ciężkiej pracy, i ledwo mogący się wyżywić, otrzymał wiadomość że iego Stryj który oddawna mieszkał w *Indjach Wschodnich*, tamże umarł bez dzietny, a tak niespodzianie wyrobnik *Burns* został dziedzicem gotowych pieniędzy złp: 7,600,000, obszernych plantacji i 5 okrętów.

Teatr. w Piątek Benefis JPanny *Mierzyńskiej*.

Dziś przyłącza się DODATEK.

D. 28. Marca.
Roku 1824.

DODATEK do Kurjera Warszawskiego Nru 76.

Kommissarz Fabryk przy Kommissji Rządowej Spraw Wewn: i Policji.

Zawiadamia Interessantów trudniących się handlem wełny, iż na 8 Kwietnia r. b. o godzinie 9tej rano, odbędzie się w Rządowej Fabryce Kobierców przy ulicy Czerniakowskiej pod Nrem 3041, Licytacja in minus na dostawę dla takowej 300 kamieni wełny z iednej strzyży w gatunku nieco poprawnym. Życzący sobie takowej Entrepryzy zechcą się do powyższego miejsca w terminie oznaczonym zgłosić, zaopatrzywszy się w Wadium zło: pols: 200. Warunki do tej Licytacji, iakoteż i próby odstawić się maiącej wełny, są w każdym czasie u Kontrolera tejże Fabryki do przejrzenia. Niemniej taż Fabryka ma znaczne zapasy wełny czysto wypranej (Gremplaku) około 250 kamieni, i wyrzutu podobnąż ilość które przy tejże Licytacji więcej daiącemu sprzedane być mogą. *Skorzewski.*

Pewna Osoba (bez familji) trudniąca się od lat 8 ciągle w iednem miejscu obowiązkami, pierwej Jeometry, później Rządcy w Dobrach znacznych położonych za Łomżą, życzy sobie znaleść podobną posadę w Dobrach położonych na Wołyniu lub w Województwie Podlaskiem; bliższą otem wiadomość powziąść można w Drukarni Kurjera.

D. 25 b. m. zrana, na drodze przez ulicę Piwną, Gołębią, Freta, Sto Jerską, Plac Krasińskich, Miodową, Kozią, Krakowskie Przedmieście do Kościoła Wizytek i Podwale, zgubione zostały 4ry Kluczyki, po między któremi ieden bez ząbków, na wstążeczce karmazynowej. Ktoby ie znalazł raczy oddać do Drukarni Kurje: za co stosowną nadgrodę odbierze.

Wskróś machoniowy Stół na 24 Osób składaiący się z dwóch półokrągłych i iednego czworokańciastego stołu, iakoteż 12 wskróś mahoniowych Krzeseł, są do sprzedania za pomierną cenę, wchodząc do Kadeckich Koszar wpierwszej officynie po prawej ręce w drugich drzwiach na trzeciem piętrze.

Osoba przybyła z Prowincji i posiadaiąca ięzyki Niemiecki iako Ojczysty, Polski, i nieco Francuzki, ze zdolnością udzielania Nauk małym Panienkom iako i robot Kobiecych; życzy przyiąć obowiązek w Domu prywatnym, a nawet i do zarządzania Domowem Gospodarstwem, dowiedzieć się w Drukarni Kurjera.

W Starem mieście w rogu Rynku przy ulicy Krzywekoło N 181 i 182 na 2giem i 3ciem piętrze dwa pokoie z garderobkami, tudzież przy ulicy Kamienne schodki, na 1szem i 2giem piętrze po dwie stancje razem, na drzewo piwnicą, do zgody na 2 piętro do Gospodarza.

Ktoby życzył mieć wspólnika podróży do Moskwy, dowie się w domu Elerta.

Niżej podpisany ma zaszczyt donieść niniejszym Prześ: Publi: iż nowo fabrykowanej przez niego Kawy Kraiowej, która przez smak czysty i zupełnie podobieństwo do Kawy zagranicznej, do najwyższego stopnia doskonałości doszła, dostać można w następuiących miejscach, iakoto: na Krakowskiem Przedmie: w składzie Papieru. E. W. Kuhnke. *w Handlu L. Tański. Przy uli: Freta A. Sokołowskiego. Przy ulicy Senators: M. Pruszewskiego i Noskiego. Przy ulicy Chłodnej F. Reicha. Za Wolskiemi Rogatkami A. Reicha i Milewskiego.*

Koniczyna, nasienie w bardzo dobrym gatunku iest do sprzedania za pomierną cenę przy ulicy Dziekanka pod Nr 2668 u gospodarza.

W Domu W. Jana Nowakowskiego przy ulicy Długiej pod Nr 585 stoiącego, są na 1szem piętrze od frontu 8 pokoi z kuchnią, piwnicą, drwalnią, (stajnią, i wozownią, ieżeli kto potrzebować będzie) od Wielkiej nocy r b. do naięcia. — Są także od tego czasu w tymże domu do naięcia. 1.) Sklep z izbą, kuchnią, i 2ma piwnicami do szynku. 2) Sklep do innego handlu użyteczny. 3) Stancje na 3m. piętrze wygodne. Szwajcar tego domu doprowadzi do miejsca, wktórem o warunkach dowiedzieć się można.

Ponawia się uwiadomienie Szano: Publi: iż w kontynuacji Exekucji i przedaży różnych effektów w Warsz: przy ulicy Miodowej pod N. 484 d, 30 Marca r. b. od godziny 9 zrana i dni następnych, zawsze do godzi: 2 z południa: Rzeźby alabastrowe i marmurowe, mianowicie: Biusta sławnych Rzymian i statuy z antyków, iakoto: *Venus, Trzy Gracje, Apollo, Venus Medycyjska.* Biusta *Franklina, Karakalli, Homera, Kanowy, Marsa.* e. t. e. Wazony, blaty na stoliki, mozaiki w marmurze i w innych rozmaitych kształtach. Rzeźby Chińskie w różnych figurach, niemniej Antyki bronzowe zdawniejszych i poźniejszych wieków, zbiory, i przedmioty z Herkulanum i Pompeianum, Rzeźby z kości słoniowej, stoliki podblaty machoniem fornirowane i zegary astronomiczne etc. przez publiczną licytacją więcej daiącym za

gotowe pieniądze przedane będą.

St. *Modzelewski.* Komornik.

Dnia 29 Marca r. b. przy ulicy Targowej w Pradze Nr 155 sprzedane zostaną rozmaite ruchomości; w dniu zaś 31 Marca r. b. o godzinie 10 rano w Warszawie przy ulicy Piekarskiej Nr 132 różne meble, a to za gotowe pieniądze. Franci: *Rydecki* Komor:

Podaie się do publicznej wiadomości, iż aukcja na effekta, iakoto: komoda, krzesła, lustro, filiżanki, łużko, niemniej kocz i.t.p. w Warszawie przy ulicy Nowy Swiat Nro 1316 w dniu 30 t. i r. o godzinie 11 rano za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się. And: *Tryllerowicz* Komornik.

Przy ulicy Nowolipie pod Nr 2416 iest do wynaięcia na pierwszem piętrze pokoiów 5, z kuchnią, stajnią, wozownią, drwalnią, piwnicą i strychem to wszysko na kwartał za dukatów 20.

Podaie się do Publicznej wiadomości, iż Aukcja na Effekta iako to: Stoliki, Łóżko, Lustra, Kanapę, Krzesła, Ladszafty, i.t.p. w Warszawie przy ulicy Rybaki, w Domu pod Nrem 2855 sytuowanym, w d, 29 Mca i r.b. o godzinie 10tej zrana, za gotowe pieniądze płacąc natychmiast odbędzie się. An: Tryllerowicz *Komornik.*

Podaie się do Publicznej wiadomości, iż Aukcja na Effekta, iako to: Meble, Szkła, tu w Warszawie przy ulicy Senatorskiej w Domu pod Nrem 497, w d, 29 Mca Marca r.b. z południa, o godzinie 3ciej i w dni następne, za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się. A. Tryllerowicz *Ko.*

Dobra *Swiejki Wielkie* z przyległościami w Powiecie Rawskim W twie Mazo: 7 mil od Warsza: między miastami Mszczonów i Grojec położone, w pszennym gruncie i pastwiskach, wsie osiadłe, zabudowania ekonomiczne obszerne i porządne, pomieszkanie wygodne murowane z wolnym wrębem, są do-puszczenia w 3letnią lub 6letnią dzierżawę bez żadnej excepcji z wolnej ręki. Possesja spokojna i korzystna; o warunkach na gruncie w każdym czasie do d. 1 Marca t. b. z łatwością traktować może każdy życzący sobie zadzierżawienia tak znacznej Possesji.

w Domu narożnym od ulicy Orlej i Leszna pod Nr 726 są na 1szem piętrze Pokoi 8 od frontu Leszna, z kuchnią, szpiżarnią, stajnią, wozownią, piwnicą i drwalnią od Wielkiej Nocy r. b. do naięcia. O warunkach dowiedzieć się można u Murgrabiego w tymże domu.

Przy ulicy Bielańskiej pod Nr 608 będzie do sprzedania z wolnej ręki od 25go bieżącego miesiąca i roku kilkanaście wierzchowych Koni celnego rodu, między któremi znajduie się kilka ogierów zdatnych do stada.—

Sklep i 4 pokoie, przy sklepie 3 piwnice, stajnia i wozownia, oraz 3 pokoie z kuchnią, piwnicą i drwalnią od S. Jana do naięcia pod Nr. 463 przy ulicy Senatorskiej; życzący wynaiąć raczy się zgłosić do handlu korzennego Jana Błeszyńskiego pod Nr 459 przy ulicy Senatorskiej na przeciw pałacu Prymasowskiego.

w Folwarkach o mile od Warsza: odległych, iest Pakt Mleka na garce od Wielkiej Nocy r. b. do wypuszczenia, życzący zadzierżawić zgłosi się do P. Stępkowskiego pod Nr 646, gdzie powezmie wiadomość.

w Jednych pobliskich dobrach około Warszawy znajduie się od Wielkiej Nocy Mleko do puszczenia w Pacht. Osoby życzące zadzierżawić, raczą się zgłosić pod Nr 565 i 6 przy ulicy długiej.

☞ Książeczki *Kolenda na Rok* 1824, czyli *nowe Śpiewki z różnych Oper, Poezje Ucinki, Szarady. Logogryfy etc:* Można dostać za Złł: 1 gro: 5, w składzie sztuk pięknych *A. Brzeziny, Dal Trozzo i J. Widrychewicza*, w Xięgarniach *Szteblera Pukszty, Wilwej* i w sklepie *Ciechowna*.

☞ Ogłasza się Konkurencja Dzierżawy Bufetu przy Teatrze Narodo: i Francu: wraz z Restauracją i Trunkami zagranicznemi w Salach Redutowych wczasie Redut, Maskarad, i wszelkich zabaw publicznych. Konkurenci zgłoszą się do Komitetu Kontroli, a wszczególności do W. *Miecznikowskiego* Radnego M. S. Warsz: Członka tegoż Komitetu. Ta Entrepryza zaczyna się od 1go Kwietnia 1824 roku.

Osoba płci Mezkiej dobrych obyczaiów zrodu niemieckiego pochodząca, lub też gruntownie poniemiecku mówiąca, pożądana iest w domu na Nowem Mieście pod Nrem 315. Obowiązki iej bardzo małe.

Kocz podróżny na osób 3. Ktoby miał do naięcia wpodróż na 3 lub 4 tygodni za pomierną cenę, niech się zgłosi pod Nr 335 przy Podwalu w Aptece.

☞ Pewna Osoba iadąc z Przedmie: Pragi do Warsz: przed Arsenał, zgubiła 9 sztuk Książek w języku niemieckim, najusilniej uprasza znalazcy o oddanie do Drukarni Kurjera, gdzie prócz wdzięczności, sowitą otrzyma nadgrodę.

w Mieście Strykowie w Powiecie Brzezińskim mil 13 od Warszawy, tudzież w Mieście Głównie iest Propinacja z wolnej ręki do wydzierżawienia w każdym czasie, bądź na gotowe pieniądze, bądź na wybieranie co rok pewnej kwoty okowitki. Kontrakt może być zawarty na rok lub na 3 lata. o Kondycjach i summie każdy zainformować się może, od Dziedzica miast tych JW. Czarneckiego Senatora Kasztelana bawiącego teraz do dnia 24 Kwietnia r b. w Warszawie, w rogu Miodowej ulicy pod Nr 488 na pierwszem piętrze, a później wyieżdzaiącego do miasta Strykowa. Obadwa miasta tę o milę iedno od drugiego.